

FELSŐOKTATÁS

2012. szeptember 1. napján lépett hatályba a jelenleg is hatályos nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.), azonban a korábbi törvények hatálya alatt megkezdett képzésekről az Nftv. az átmeneti rendelkezések között rendelkezik. Az Nftv. 112. § (1)-(2) bekezdései szerint a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: 1993. évi felsőoktatási törvény) alapján megkezdett képzéseket – folyamatos képzésben – változatlan szakmai követelmények, változatlan vizsgarend keretében, változatlan oklevél kiadásával kell befejezni. A felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény (a továbbiakban: 2005. évi felsőoktatási törvény) alapján megkezdett képzéseket – folyamatos képzésben – változatlan szakmai követelmények, és vizsgarend keretében, változatlan oklevél kiadásával, bizonyítvány kiállításával kell befejezni. Az Nftv. átmeneti rendelkezései szabályozzák továbbá egyes §-ok esetében, hogy azokat – a képzés megkezdésének idejére tekintettel – mely hallgatók esetében kell alkalmazni. Állásfoglalásaink kialakítása során kiemelten figyelembe kellett vennünk, hogy egy-egy panasz melyik törvény hatály alá tartozik, ennek megfelelően adtunk tájékoztatást az idei évben hozzánk fordulóknak.

A 2014. év során két jelentősebb jogszabályi változás történt a felsőoktatás területén. Az egyik ilyen változás a duális képzés lehetőségének megteremtése, azonban duális képzésre először csak a 2015. szeptemberi felvételi eljárásban lehet jelentkezni.

A másik változás a felsőoktatási intézmények vezetőségének struktúráját érintette. Az állami fenntartású felsőoktatási intézmények esetében a felelős és átlátható gazdálkodás érdekében az Nftv. létrehozta a kancellárok intézményét. A törvény módosításával körülhatárolta a rektor, valamint a kancellár hatásköreit és jogköreit, de a kutatás és oktatás szabadságából eredő felsőoktatási intézményi autonómiából következően az intézmények szakszerű működtetéséért továbbra is a rektorok felelősek. A pályáztatásokat követően az év végéig a fenntartó minden felsőoktatási intézményhez kinevezett egy-egy kancellárt.

A felsőoktatás területéről hivatalunkhoz érkezett panaszokat a beszámoló felsőoktatással foglalkozó fejezetében hagyományosan három nagy csoportba osztjuk. Az első csoportba az érettségivel és a felvétellel kapcsolatos ügyek kerülnek, a második csoportot a tanulmányi kötelezettségek teljesítésének gyakorlatát taglaló ügyek alkotják, míg a harmadik csoportba a tanulmányok finanszírozásának kérdéseit érintő ügyek tartoznak.

Az egyéni panaszok kivizsgálása mellett a hivatalunk feladatairól és működésének szabályairól szóló 40/1999. (X. 8.) OM rendelet 8-9. §-a alapján az oktatási jogok biztosa hivatalból is indíthat vizsgálatot, amennyiben jogszabály vagy intézményi döntés, intézkedés, mulasztás súlyos, vagy az állampolgárok nagyobb csoportját érintő jogsérelmet okoz, vagy annak közvetlen veszélyét idézi elő. 2014 szeptemberében a

sajtóból szerzett ismeretek nyomán hivatalunk vizsgálatot indított a gólyatáborok szervezése és lebonyolítása ügyében abból a célból, hogy feltérképezzük, milyen módon biztosítják a leendő hallgatók emberi és állampolgári jogait a gólyatáborokban, kinek a feladata és felelőssége a táborok megszervezése, illetve milyen szabályzatot alkottak a felsőoktatási intézmények a gólyatáborokra. A vizsgálat során jogalkotási javaslattal fordultunk az emberi erőforrások miniszteréhez a hatályos felsőoktatási törvény módosítása iránt, hogy a törvény tartalmazzon az emberi méltóság feltétlen tiszteletben tartásának követelményére vonatkozó rendelkezést. Továbbá kezdeményezéssel fordultunk a felsőoktatási intézmények vezetőihez, hogy teremtsenek fórumot a párbeszédre a gólyatáborokról, a gólyák emberi méltóságának tiszteletben tartásáról, a nemi egyenlőség megjelenítéséről, a nők elleni erőszak, valamint az egyetemi és főiskolai erőszak visszaszorításáról. Kezdeményeztük továbbá, hogy a rektorok működjenek együtt a többi felsőoktatási intézménnyel a megelőző programok kidolgozásában, az áldozatok segítő egyetemi eljárások és szabályozók kidolgozásában, a jó gyakorlatok elemzésében és meghonosításában.

A felsőoktatási terület széleskörűen szabályozott, így a panaszosok és a felsőoktatási intézmények által rendelkezésre bocsátott dokumentumok alapján általában a vizsgálat lefolytatható, ritkán válik szükségessé személyes meghallgatás vagy egyeztetés a felek között.

ÉRETTSÉGI – FELVÉTELI A FELSŐOKTATÁSI INTÉZMÉNYEKBE

Az érettségivel és a felsőoktatási intézményekbe való felvétellel kapcsolatos ügyeket évek óta összevontan kezeljük, mivel e két eljárás ezer szálon kapcsolódik egymáshoz, az önálló felvételi vizsga általános eltörlése óta az érettségi vizsga lépett annak helyébe. Az érettségi bizonyítvány középiskolai végzettséget tanúsít és a hatályos felsőoktatási törvényben meghatározottak szerint felsőoktatási intézménybe való felvételre jogosít.

Az érettségire az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet (érettségi rendelet) mellett vonatkoznak a köznevelési törvény szabályai is, a felvételre pedig a felsőoktatási felvételi eljárásairól szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet (felvételi rendelet) mellett az Nftv. rendelkezései.

Egy beadványozó az érettségi vizsgával kapcsolatos mentességekről érdeklődött.

Elektronikus levélben érkezett hivatalunkhoz egy beadvány, amelyben egy esti gimnáziumban tanulmányokat folytató tanuló arról érdeklődött, hogy milyen lehetőségei vannak a magyar nyelv és irodalom, valamint a történelem tantárgyak esetében értékelés és minősítés alóli mentesítést igénybe venni, majd más, szabadon választott tárgyakból érettségi vizsgát tenni. Tájékoztatottuk a beadványozót, hogy a köznevelési törvény 56. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a tanulót, ha

egyéni adottsága, fejlettsége szükségessé teszi, a szakértői bizottság véleménye alapján az igazgató mentesíti

a) az érdemjegyekkel és osztályzatokkal történő értékelés és minősítés alól, és ehelyett szóveges értékelés és minősítés alkalmazását írja elő,

b) a gyakorlati képzés kivételével egyes tantárgyakból, tantárgyrészekből az értékelés és a minősítés alól.

(2) Az érettségi vizsgán az (1) bekezdés b) pont szerinti tantárgyak helyett a tanuló – a vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint – másik tantárgyat választhat. Az érettségi vizsgára vonatkozó kapcsolódó részletszabályokat az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról szóló 100/1997. (VI. 13.) Korm. rendelet rendezi.

Tájékoztatottuk továbbá a beadványozót, hogy a köznevelési törvény 60. § (9) bekezdés d) pontja értelmében, a felnőttoktatásban a tanuló akkor veheti igénybe a pedagógiai szakszolgálat feladatait ellátó intézmények szolgáltatásait, ha nappali oktatás munkarendje szerint folytatja tanulmányait. A felnőttoktatásban esti munkarend szerint részt vevő tanuló a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet 43. §-a alapján ha a felnőttoktatásban részt vevő tanuló - a köznevelési törvény 60. § (10) bekezdésében foglaltak alapján - nem veheti igénybe a pedagógiai szakszolgálat feladatait ellátó intézmények szolgáltatásait, a sajátos nevelési igény megállapításának kérdésében a Szakmai Szolgáltató Intézmény jár el. Tájékoztatást adtunk továbbá a Szakmai Szolgáltató Intézmény pontos nevééről, elérhetőségéről. (549/2014/OJBIT)

Az érettségi vizsgán történt esetleges oktatási jogsérelmek esetén a következő jogorvoslati lehetőségek állnak a vizsgázók rendelkezésére. Az érettségi vizsga technikai jellegű előírásainak megszegésével kapcsolatban az írásbeli vizsga lezárását követő két órán belül az írásbeli vizsga helyszínén, a kormányhivatal megbízottjánál a kormányhivatalnak címzett írásbeli észrevételt lehet tenni, aki továbbítja azt a kormányhivatalnak. A határidő jogvesztő, igazolásnak helye nincs. A kormányhivatal az észrevételt öt munkanapon belül kivizsgálja, és a vizsgálati eredményt, valamint a vizsga további menetével kapcsolatban a szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatait megküldi a vizsgabizottságot működtető intézmény igazgatójának, aki – szükség esetén – megteszi a vizsga további menetével kapcsolatos intézkedéseket.

A vizsgadolgozatot és az útmutatót a vizsgázó a vizsgabizottság elnökéhez történő megküldés előtt, az iskola képviselőjének jelenlétében, az igazgató által meghatározott helyen és időben megtekintheti, azokról kézzel, vagy ha erre van lehetőség – térítés ellenében – elektronikus úton másolatot készíthet, és az értékelésre észrevételt tehet. A megtekintésre, a másolat készítésére egy munkanapot – nyolc órát – kell biztosítani. A vizsgázó észrevételeit a megtekintést követő első munkanap végéig – tizenhat óráig – adhatja le. Az észrevétel benyújtására nyitva álló határidő elmulasztása esetén egy napon belül lehet igazolási kérelmet előterjeszteni. Az igazolási kérelem benyújtási határideje jogvesztő. Észrevétel kizárólag az útmutatóban foglaltaktól eltérő javítás vagy az értékelés számszaki hibája esetében tehető.

Az érettségi vizsga vizsgabizottságának döntése ellen a szülő, a tanuló a kormányhivatalhoz, a kormányhivatal által működtetett vizsgabizottság esetén a hivatalhoz – a döntést követő öt napon belül – jogszabálysértésre hivatkozással fellebbezést nyújthat be. A fellebbezést a kormányhivatal, a hivatal három munkanapon belül bírálja el. A határidő jogvesztő, igazolásnak helye nincs.

A 2014. tavaszi angol nyelv emelt szintű érettségivel kapcsolatban számos panasz érkezett hivatalunkhoz.

A panaszok kizárólag az érettségi vizsga hallás utáni szövegértés feladatához kötődtek. A hanganyag rossz minőségű, visszhangzó, érthetetlen volt, nehézsége pedig több panaszos szerint meghaladta a Közös Európai Referenciakeret B2 szintjét.

Több panaszos kifogásolta azt is, hogy a vizsgán részt vevő diákokat nem tájékoztatták arról, hogy az érettségi rendelet 30. § (5) bekezdése szerint, amennyiben az írásbeli vizsga lebonyolítása során a vizsgázó szerint az e rendeletben az adott vizsgatárgy részletes vizsgakövetelményében foglalt vizsgaszervezési technikai jellegű előírásokat megszegték, az írásbeli vizsga lezárását követő két óras jogvesztő határidőn belül az írásbeli vizsga helyszínén, a kormányhivatal megbízottjánál, a kormányhivatalnak címzett írásbeli észrevételt tehet. A panaszosokat tájékoztattuk a rendelkezésükre álló jogorvoslati lehetőségekről. (272/2014/OJBIT, 273/2014/OJBIT, 274/2014/OJBIT, 275/2014/OJBIT, 276/2014/OJBIT, 277/2014/OJBIT, 278/2014/OJBIT, 279/2014/OJBIT, 324/2014/OJBIT)

Egy panaszos az érettségi minősítésével kapcsolatban fogalmazta meg aggályait.

Egy érettségiző emelt szintű szóbeli történelem érettségi vizsgája értékelésével kapcsolatban kérte segítségünket. Álláspontja szerint a maximális 60 pontból elért 13 pont nem tükrözi valós tudását és nincs összhangban a feltett kérdésekre adott válaszaival. A beadványozót tájékoztattuk a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségekről. (378/2014/OJBIT)

Az idei évben nemcsak a minősítés, hanem az érettségi vizsga teljesítéséhez kötődő fizetési kötelezettség is panasz tárgyát képezte.

Egy panaszos azzal kapcsolatban kérte segítségünket, hogy tanulói jogviszonya megszűntetése után történelem vizsgatárgyból ismétlő vizsgát kívánt tenni, annak térítési díját megfizette, majd önhibáján kívül az érettségi vizsgán nem tudott megjelenni, így pótló vizsgát kívánt tenni, azonban sérelmezte, hogy ismételten fizetési kötelezettséggel tartozik.

Tájékoztatuk a panaszost, hogy az érettségi rendelet 9. § (1) bekezdése értelmében az érettségi vizsga lehet rendes, előrehozott, kiegészítő, szintemelő, pótló, javító, ismétlő érettségi vizsga.

A 229/2012. (VIII. 28.) Korm. rendelet 34. § (1) bekezdésének e) pontja szerint az állami szerv, az állami intézményfenntartó központ, az állami felsőoktatás intézmény, az önkormányzat, az önkormányzati társulás által fenntartott köznevelési intézményekben térítési díj ellenében igénybe vehető szolgáltatások közé tartozik az érettségi bizonyítvány megszerzése vagy a tanulói jogviszony megszűnése után az érettségi vizsga. E rendelkezés az érettségi vizsga minden típusára

vonatkozik, így az ismétlő és pótló vizsgára egyaránt, ennek alapján a panaszos az ismétlő és a pótló érettségi vizsga megszervezésének költségei miatt is fizetési kötelezettséggel tartozik.

Felhívtuk a panaszos figyelmét arra a lehetőségre is, hogy a vizsgát szervező illetékes kormányhivatalnál méltányossági jogkörére hivatkozva kérheti e díj elengedését. (494/2014/OJBIT)

Fontos annak meghatározása is, hogy milyen körben köteles az oktatási intézmény tájékoztatni a szülőt az érettségi vizsgát megelőzően.

Egy szülő kért tájékoztatást az érettségi vizsgák lebonyolításának szabályairól. Beadványában előadta, hogy 12. osztályos gyermeke az érettségi vizsga előtt tanáraitól azt a tájékoztatást kapta, hogy a követelményeket várhatóan minden tárgyból teljesíti, így érettségi vizsgát tehet. A gyermek az érettségi vizsga előtt értesítést kapott az iskolától az érettségi vizsga helyszínéről és időpontjáról. Ezt követően derült ki, hogy a gyermek matematika tárgyból megbukott, így érettségi vizsgára nem bocsátható, más tárgyakból pedig a vizsgáját a matematika bukásra tekintettel átminősítették előrehozott érettségi vizsgává.

A minisztérium illetékes főosztályának állásfoglalását kértük, amely alapján a panaszos a következő tájékoztatást kapta: a „behívó dokumentum” csak tájékoztatás az iskola részéről, jogszabályi alapja nincs, az érettségi rendelet ilyen tájékoztatási kötelezettséget nem ír elő. Az érettségi vizsgákat szervező iskolák a „Kétszintű érettségi vizsga adminisztrációs rendszere” nevű internetes programot használják, ebben szerepel vizsgabehívó (hivatalos nevén „Értesítés érettségi vizsgáról”), de ennek kinyomtatása nem kötelező.

A köznevelési törvény 54. § (5) bekezdése alapján a tanuló évi végi osztályzatait a nevelőtestület, nem pedig a szaktanár állapítja meg. Az ügyben a vizsgabehívó kiküldése után került sor a tanuló év végi osztályzatainak megállapítására, a szaktanár előzetes tájékoztatásától eltérő eredménnyel.

Az érettségi kormányrendelet 12. § (14) bekezdése értelmében, ha a tanuló az adott vizsgatárgyból az érettségi vizsgát azért nem kezdheti meg, mert nem teljesítette a vizsgára bocsátás feltételeit, a jelentkezését törölni kell. Az érettségi kormányrendelet 12. § (15) bekezdése szerint a tanuló kérelmére rendes érettségi vizsgáját előrehozott érettségi vizsgává kell változtatni bármely érettségi vizsgatárgy esetében, ha rendes érettségi vizsgára jelentkezett, de a középiskola utolsó évfolyamán nem tudta befejezni a tanulmányait. Hangsúlyozandó, hogy a rendes érettségi vizsgára jelentkezett tanuló esetében az előrehozott vizsgára történő átváltoztatás kizárólag a tanuló kérelmére rendelhető el, kérelem hiányában a jelentkezés nem változtatható át. (358/2014/OJBIT)

Az idei évben többen kértek tájékoztatást a felsőoktatási felvételi eljárással kapcsolatos határidőkről, csatolandó dokumentumokról, a kétszintű érettségi bevezetése előtt tett érettségi vizsga eredményének felhasználásáról, államilag támogatott félévek számáról, a rendelkezésre álló államilag támogatott félévek számáról. (31/2014/OJBIT, 381/2014/OJBIT, 528/2014/OJBIT, 542/2014/OJBIT)

A felsőoktatási felvételi eljárás lebonyolításának elsődleges felelőse az Oktatási Hivatal. Idén több panaszos kifogásolta az elektronikus jelentkezés során feltöltött dokumentumok

figyelman kívül hagyását, mivel megítélésük szerint emiatt egyetlen felsőoktatási intézménybe sem nyertek felvételt.

Egy érettségiző három képzésre jelentkezett a 2014. évi általános felsőoktatási felvételi eljárás során, azonban számított pontjai egyik képzésre sem érték el a jogszabályi minimum pontszámot, nem nyert besorolást egyetlen felsőoktatási intézménybe sem. A panaszos felvette a kapcsolatot az Oktatási Hivatallal, ahonnan azt a tájékoztatást kapta, hogy minden szükséges dokumentum megfelelően feltöltésre került, illetve segítséget kapott fellebbezése megfogalmazásához is. A panaszos a besorolási határozat ellen fellebbezést nyújtott be, amelyben tanulmányi pontjainak figyelembe vételével összpontszámának újraszámítását kérte. Az Emberi Erőforrások Minisztériumának felsőoktatásért felelős helyettes államtitkára elutasító határozatot hozott azzal az indokolással, hogy a jelentkező a tanulmányi pontok számításához szükséges eredményeket igazoló 13. évi bizonyítványának másolatát jogszabályi határidőn belül nem küldte meg az Oktatási Hivatalnak.

Mivel a rendelkezésünkre bocsátott adatok alapján fennállt a jelentkező jogsérelmének gyanúja, felkértük a felsőoktatásért felelős helyettes államtitkárt, hogy az ügyet soron kívül vizsgálja ki, és amennyiben jogsértés megállapítható, saját hatáskörében hozzon döntést az ügyben. Helyettes államtitkár válaszában tájékoztatott, hogy a felvételi rendelet 29. § (2) bekezdése alapján az elektronikus ügyintézés támogató információs rendszer műveleti naplót vezet, oly módon, hogy a rendszerben elvégzett minden egyes műveletre - különösen az adatok módosítására - vonatkozóan ellenőrizhető legyen a művelet elvégzésének időpontja és megállapítható legyen a műveletet végző személye. A műveleti napló alapján a felvételiző valóban nem töltötte fel időben 13. év végi bizonyítványának másolatát határidőn belül, így a tanulmányi pontok kiszámításához szükséges középiskolai eredményeit nem igazolta megfelelően. Arról is tájékoztatást kaptunk, hogy ha a panaszos határidőn belül feltöltötte volna az összes szükséges dokumentumot, akkor sem nyert volna felvételt, mivel a felvételi kormányrendelet 23. § (1) bekezdésében meghatározott minimális pontszámkövetelményt így sem érte volna el. Az ügy adatai alapján megállapítható, hogy az oktatási jogok sérelme nem következett be, a panaszos jogszerűen nem nyert besorolást egyetlen felsőoktatási intézetbe sem. (472/2014/OJBIT)

Egy magyarországi felsőoktatási intézményben tanulmányokat folytatni kívánó határon túli magyar beadványozó azzal a panasszal fordult hivatalunkhoz, hogy a felvételi eljárás során az elektronikus ügyintézés támogató rendszerbe feltöltött, a magyarországitól különböző külföldi dokumentumokat formai okokból elutasították, így a jelentkező nem nyert felvételt egyetlen magyarországi felsőoktatási intézménybe sem. A panaszos által leírtak alapján fennállt az oktatási jogok sérelmének gyanúja, azonban a panaszos nem merítette ki a rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségeket, így az ügyben nem tudtunk eljárni, a panaszost tájékoztattuk a jogorvoslati lehetőségekről. (430/2014/OJBIT)

Hivatalunkhoz érkezett egy beadvány, amelyben a beadványozó hivatalunk segítségét, vizsgálatát kérte a Romániában 2014-ben érettségizett jelentkezők érettségi eredményeinek és végzettségének a magyarországi 2014. évi általános felsőoktatási felvételi eljárásban való igazolásával kapcsolatban.

A Romániában 2014-ben érettségizők érettségi bizonyítványukat nem kapták időben kézhez, így az érettségi bizonyítvány helyett a középiskolák által kiadott igazolásokat tudták benyújtani a magyarországi felsőoktatási felvételi eljárásban. Az igazolás egyfelől tanúsítja az érettségi vizsga eredményes teljesítését, másfelől részletesen tartalmazza a megszerzett jegyeket is. A szülők az Oktatási Hivataltól azt a tájékoztatást kapták, hogy az igazolásokat a diákok benyújthatják legkésőbb július 16-ig, de azok elfogadásáról az Oktatási Hivatal külön határoz. Az érettségi bizonyítványok pótlására az Oktatási Hivatal július 24-ét állapította meg. Amennyiben azonban valaki nem tud ennek a határidőnek eleget tenni, úgy nem vehet részt az egyetemi helyek leosztásában. A román tanfelügyelőség jelzése szerint az érettségi bizonyítványok kiadására július hónap folyamán nem került sor, így az Oktatási Hivatal által jelzett július 24-ei póthatáridő is teljesíthetetlen az erdélyi fiatalok számára.

Tájékoztattuk a beadványozót, hogy a külföldi bizonyítványok és oklevelek elismeréséről a 2001. évi C. törvény rendelkezik. A törvény 13. §-a szerint:

(1) A magyar középiskolai érettségi bizonyítvánnyal egyenértékű az a külföldi középiskola elvégzését tanúsító és az adott országban felsőoktatási intézménybe történő jelentkezésre jogosító bizonyítvány, amelyet az Európai Gazdasági Térséghez tartozó államban vagy olyan államban állítottak ki, amely a Lisszaboni Egyezmény rendelkezéseit magára nézve kötelezőnek ismerte el.

(2) Ha a középiskolai érettségi bizonyítvány nem minősül az (1) bekezdésben meghatározottak alapján a magyar középiskolai érettséggel egyenértékűnek középiskolai érettségi bizonyítványként az olyan külföldi bizonyítvány ismerhető el, amely - figyelembe véve a külföldi oktatási intézmény jogállását, a bizonyítvány jogi hatályát és a tanulmányi követelményeket - a hazai középiskolai érettségi bizonyítvánnyal azonos végzettségi szintet tanúsít, továbbá

- a) a kérelmezőt az adott országban felsőoktatási intézménybe történő jelentkezésre jogosítja,
- b) közoktatási intézményben legalább tizenkét évfolyam elvégzését tanúsítja, és
- c) tanúsítja, hogy a kérelmező tanulmányai befejezésekor legalább négy tantárgyból külön vizsgát tett.

(3) Ha az elismerés továbbtanulási céllal történik, akkor középiskolai érettségi bizonyítványként a (2) bekezdés feltételeinek meg nem felelő olyan külföldi bizonyítvány is elismerhető amely

- a) közoktatási intézményben legalább tizenkét évfolyam, vagy ha az adott külföldi államban a közoktatás tizenegy évfolyamból áll, akkor tizenegy évfolyam elvégzését tanúsítja,
- b) a kérelmezőt az adott országban felsőoktatási intézménybe történő jelentkezésre jogosítja, és
- c) valószínűsíti, hogy a kérelmező felkészült a további tanulmányok folytatására.

Az Oktatási Hivatal főszabályként a fenti jogszabályi rendelkezések alapján állapítja meg, hogy egy adott, jelentkező által benyújtott dokumentum elfogadható-e érettségi bizonyítványként a felsőoktatási felvételi eljárásban. Az illetékes államtitkárság megkereste az Oktatási Hivatalt, amelyben nyomatékosan kérték, hogy a külföldi bizonyítványok kiállításának késlekedése miatt egyetlen jelentkező se kerüljön hátrányos helyzetbe, és bizalmukat fejezték ki abban, hogy a problémák jogszerű, de jelentkezőbarát megoldására még a besorolási döntések meghozatala előtt lesz lehetőség. (403/2014/OJBIT)

Aki alapképzésre vagy osztatlan mesterképzésre, valamint felsőfokú szakképzésre jelentkezik, főszabály szerint a középiskolai, illetve érettségi eredményei alapján rangsorolják. Azonban a felvételi rendelet 15. § (6) bekezdése kivételt állapít meg az alól

a szabály alól, amely szerint a felsőfokú végzettséggel rendelkező jelentkezőket – amennyiben alapképzésre, osztatlan képzésre vagy felsőoktatási szakképzésre jelentkeznek – a felsőoktatási intézmények a Tájékoztatóban közzétett módon, a felsőfokú végzettséget tanúsító oklevél alapján, az emelt szintű érettségi követelménytől való eltekintéssel is rangsorolhatják. Ebben az esetben az oklevélért adható pontot az oklevél minősítése szerint a 23. § (1) bekezdésében megállapított ponthatár és 400 pont között arányosan kell megállapítani. Az így kapott pontszámhoz a jelentkező által elért összpontszám meghatározása érdekében hozzá kell adni a 20-21. §-ban és a 24. § (1) bekezdésében meghatározott többletpontokat. A jelentkezési kérelem csak akkor minősül a 11. § (2) bekezdés e) pontja szerint hiányosnak, ha a jelentkező az érettségi bizonyítványa és a középiskolai bizonyítványa alapján is kéri a pontszámítás elvégzését. (391/2014/OJBIT)

A felvételi eljárás során kiemelten fontos a jelentkezők számára az eljárás során elérhető többletpontok beszámítása. Az idei évben a fogyatékoságért járó többletpontokkal összefüggésben volt érdeklődés a jelentkezők részéről.

A felvételi eljárásban többletpontra jogosító egyik körülmény a fogyatékoság. Az Nftv. 108. § 6. pontja alapján fogyatékosággal élő hallgató (jelentkező) az, aki mozgásszervi, érzékszervi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

A felvételi rendelet 24. § (1) bekezdése alapján az esélyegyenlőség biztosítása érdekében

- a) a hátrányos helyzetű jelentkező minden jelentkezési helyén 40 többletpontra;
- b) a fogyatékosággal élő jelentkező minden jelentkezési helyén 40 többletpontra;
- c) az a jelentkező, aki a jelentkezési határidő és a felvételi döntés közötti időszakban gyermeke gondozása céljából fizetés nélküli szabadságon lévő, csecsemőgondozási díjban, gyermekgondozási segélyben, gyermeknevelési támogatásban vagy gyermekgondozási díjban részesül, minden jelentkezési helyén 40 többletpontra jogosult.

Egy beadványozó a diszlexiájára tekintettel nyelvvizsga-követelmények alóli mentesüléssel, valamint azzal kapcsolatban kért tájékoztatást, hogy diszlexiája mennyiben befolyásolja a mesterképzésen való továbbtanulásának lehetőségeit. A hallgatót tájékoztattuk a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekről. (41/2014/OJBIT)

A felvételi eljárásra vonatkozó jogszabályok változása kapcsán felmerültek az esélyegyenlőségre, diszkriminációra vonatkozó kérdések is, így erre figyelemmel a 40/1999. (X. 8.) OM rendeletben biztosított hatáskörrel élve hivatalból vizsgálatot indítottunk. Magyarország Alaptörvénye biztosítja valamennyi alapvető jog, így a művelődéshez való jog diszkriminációmentes érvényesülését. Ezt az Nftv. is megerősíti, amikor a felsőoktatásra vonatkoztatva kimondja az egyenlő bánásmód és az egyenlő esélyű hozzáférés követelményét.

Hivatalból megkereséssel fordultunk az Emberi Erőforrások Minisztériuma felsőoktatásért és tudománypolitikáért felelős helyettes államtitkárához a felsőoktatási felvételi eljárásokban alkalmazandó tanulmányi pontszámítás jogszabályi változásával kapcsolatban. Megkeresésünkben a következő problémakört vetettük fel. A 2013 szeptemberében induló képzésekre vonatkozó, érettségizetteknek szóló felvételi tájékoztató – illetve a korábbi felvételi tájékoztatók is – tartalmazták a következő kitéletet: „Amennyiben a jelentkezőnek a kötelező tantárgyak valamelyikéből igazolható okból nincs osztályzata (pl. középiskolai tanulmányai alatt nem tanult idegen nyelvet, nemzetiségi nyelvet vagy nemzetiségi nyelv és irodalmat, vagy valamely kötelező tárgyból felmentést kapott), a nem tanult tárgy helyett egy másik, legalább két évig tanult tantárgyból elért osztályzatait kell figyelembe venni a tanulmányi pontok számításakor. Ezt a jelentkező a felsőoktatási felvételi jelentkezési lap megfelelő részében, illetve az e-felvételi erre vonatkozó űrlapján tudja jelölni.”

E rendelkezés a 2012. december 31. napjáig hatályban volt, a felsőoktatási intézmények felvételi eljárásairól szóló 237/2006. (XI. 27.) Korm. rendelet 15. § (1)-(3) bekezdései alapján került megállapításra, miszerint a tanulmányi pontokat a jelentkező középiskolai érdemjegyeiből és az érettségi vizsgatárgyak százalékos eredményeiből a következő módon kell kiszámolni:

- a) öt tantárgy: a magyar nyelv és irodalom, a történelem, a matematika, egy legalább két évig tanult választott idegen nyelv (vagy nemzetiségi nyelv és irodalom) utolsó két (tanult) év végi érdemjegyeinek, valamint egy legalább két évig tanult választott természettudományos tantárgy utolsó két (tanult) év végi eredményeinek, vagy két, legalább egy évig tanult, választott természettudományos tantárgy utolsó (tanult) év végi érdemjegyeinek - a (2) és (3) bekezdésekre figyelemmel megállapított - összegét kettővel meg kell szorozni,
- b) az érettségi vizsgabizonyítványban szereplő vizsgaeredmények közül a négy kötelező és egy szabadon választott érettségi vizsgatárgy százalékos eredménye átlagát egész számra kell kerekíteni.

(2) Magyar nyelv és irodalomból, illetve nemzetiségi nyelv és irodalomból évente a két osztályzat számtani átlagát kerekítés nélkül kell figyelembe venni.

(3) Amennyiben a jelentkezőnek az (1) bekezdés a) pontjában felsorolt tantárgyak valamelyikéből nincs osztályzata, a nem tanult tárgy helyett - a jelentkező választása szerint - egy másik, legalább két évig tanult tantárgyból elért osztályzatait kell figyelembe venni. Amennyiben a jelentkezőnek az érettségi bizonyítványában ötnél kevesebb vizsgatárgy szerepel, akkor az (1) bekezdés b) pontja szerinti átlag megállapításakor csak ezeket kell figyelembe venni.

A 2013. január 1. napjától hatályos, a felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet azonban a fenti kitéletet nem tartalmazza, ezért az a felsőoktatási felvételi tájékoztatóban sem szerepel már. Ennek megfelelően az idei évben azok a felvételizők, akik korábban nem tanultak idegen nyelvet, vagy bármely más jelenleg kötelező tárgyat, jelentős hátrányt szenvednek, mert elvileg nincs módjuk tanulmányi pontok számításával jelentkezni a felsőoktatásba. Az összes kötelező tárgy tanulmányi eredményének rögzítése nélkül az elektronikus felvételi rendszer sem engedi véglegesíteni a felvételi jelentkezéseket.

A helyettes államtitkár válaszlevelében megerősítette e fentieket, tájékoztatva a változás mögötti kormányzati szándékról, miszerint a középiskolai természettudományos oktatás megerősítése a cél. Kiegészítve mindezt azzal, hogy a felvételi kormányrendelet nem teszi kötelezővé a tanulmányi pontok számítását, a felvételi összpontszámnak a tanulmányi és érettségi pontok összeadásával

történő kiszámítása egy lehetséges, azonban nem az egyetlen lehetőség. A jelenleg hatályos jogszabályok szerint valóban nem helyettesíthető a felvételi kormányrendelet 16. § (1) bekezdésének a) pontjában nevesített magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika és — legalább két évig tanult — idegen nyelv (vagy nemzetiségi nyelv és irodalom) tantárgyak egyike sem. Amennyiben a jelentkező középiskolai eredményeiből, a kötelező tárgyak valamelyikének hiánya miatt nem számítható tanulmányi pont, abban az esetben a jelentkező felvételi összpontszáma az érettségi pontok kétszerezésével és az esetleges többletpontok hozzáadásával, vagy a 15. § (6) bekezdés feltételeinek fennállása esetén a korábbi felsőfokú tanulmányainak a figyelembevételével kerül megállapításra.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a felvételi eljárásba (a 2013. évtől) jelentkezők között elkülöníthető egy olyan csoport, akik a felvételi eljárásban nem tudnak tanulmányi pontot érvényesíteni, pusztán azon az alapon, hogy korábban nem tanulták a tanulmányi pontok számítása szempontjából meghatározott jelenleg kötelező tárgyak valamelyikét, és helyette más tanult tantárgy beszámíttatására jogszabályi rendelkezés hiányában nincs lehetőség. Ennek következtében ez az érintett jelentkezői csoport jelentős hátrányt szenved, mert nincs módjuk tanulmányi pontok számításával jelentkezni a felsőoktatásba.

Aművelődéshez való jogról – amelynek többek között része a képességei alapján mindenki számára hozzáférhető felsőfokú oktatás – az Alkotmánybíróság megállapította, hogy „az államnak mindenki számára – hátrányos megkülönböztetés nélkül – biztosítania kell e jog gyakorlását lehetővé tevő szervezeti és jogszabályi feltételeket”. [18/1994. (III. 31.) AB határozat]

Az Alaptörvény által rögzített diszkrimináció tilalma értelmében Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

A diszkriminációt tiltó idézett rendelkezés az alkotmánybírói gyakorlat szerint természetesen nem azt jelenti, hogy minden megkülönböztetés alkotmányellenes, indokolt megkülönböztetést az Alaptörvény enged. A megkülönböztetést rögzítő jogszabályi rendelkezés csak akkor ütközik a diszkrimináció tilalmába, ha ésszerűtlen, indokolatlan, önkényes megfontolás alapján kezelnek különbözőképpen olyan személyeket, akik pedig a szabályozás, illetve az ügy megítélése szempontjából releváns tények tekintetében egységes, homogén csoportot alkotnak.

A fentieket figyelembe véve megállítható, hogy a felvételi eljárás kapcsán a jelentkezők egy körülhatárolható csoportját a kérdéses jogszabályi rendelkezés hátrányosan érinti, amely megkülönböztetésnek ésszerű indoka nincsen.

Mindez felveti az oktatási jogsérelem veszélyét, de mindenképpen veszélyezteti a felsőoktatási intézményekbe felvételizők azon csoportjának jogait, akik a felvételi eljárásban nem tudnak tanulmányi pontot érvényesíteni, pusztán azon az alapon, hogy korábban nem tanulták a tanulmányi pontok számítása szempontjából meghatározott jelenleg kötelező tantárgyak valamelyikét. Mindez álláspontunk szerint felveti a jelentkezők egy csoportja hátrányos megkülönböztetésének gyanúját. Az illetékes államtitkárság a felmerült problémát úgy kívánta orvosolni, hogy az esetlegesen érintett jelentkezők ügyében a besorolási döntést követően, a felvételi eljárás jogorvoslati szakaszában kiemelt figyelemmel, a tanulmányi pontszámítás lehetőségének egyedi vizsgálatát és elbírálását helyezték kilátásba. (100/2014/OJBIT)

A felsőoktatási felvételi eljárással kapcsolatban a jelentkezők számára fontos tudnivalók a felvételi eljárással kapcsolatos jogorvoslati információk. A felvételi eljárásban hozott besorolási határozat ellen a jelentkező a döntés közlésétől, ennek hiányában a tudomásra jutástól számított 15 napon belül fellebbezést nyújthat be az emberi erőforrások miniszterének címezve, de az első fokon eljáró Oktatási Hivatal postacímére. A miniszter másodfokú jogerős döntése ellen jogszabálysértésre hivatkozással felülvizsgálat kérhető a Fővárosi Törvényszéktől a döntés kézhezvételétől számított 30 napon belül benyújtott keresetlevélben.

TANULMÁNYI ÉS VIZSGAÜGYEK

Az Nftv. 39. § (3) bekezdésében rögzítettek szerint a hallgatói jogviszony kétféle módon, a felvételtől vagy az átvételtől szóló döntés alapján, a beiratkozással jön létre. A felsőoktatási felvételre vonatkozó jelenleg hatályos szabályokat a felvételi rendelet tartalmazza. A felsőoktatási intézményekbe történő jelentkezés, felvétel kizárólag ezen eljárási szabályok keretei között történhet. A hallgatói jogviszony létrejöttének másik módja az átvétel lehetősége. Az átvétel azonban értelemszerűen a már hallgatót megillető jog, az Nftv. 42. § (1) bekezdés b) pontja értelmében ugyanis csak a hallgató kérheti átvételét azonos, illetve másik felsőoktatási intézmény ugyanazon képzési területhez tartozó szakjára.

Egy panaszos beadványában előadta, hogy 2011-ben hegedű előadóművész szakon BA képzésen kezdte meg felsőfokú tanulmányait, ahol 2013 júniusáig 5 félévet elvégzett. 2013-ban családi okok miatt egy másik településen található felsőoktatási intézménybe szeretett volna átkerülni. A másik intézményben 2013 szeptemberétől osztatlan tanárképzés is indult hegedű szakon, így azt a tájékoztatást kapta telefonon, hogy adja be jelentkezését és felvételizzen erre a szakra, majd az addig szerzett kreditjeit beszámítva a 3. évfolyamra veszik fel. A hallgató számára ez jó megoldásnak tűnt, mivel BA képzése után is tanári mesterszakon kívánt volna tanulni. 2013 júliusában a képzésre felvételt is nyert. 2013 szeptemberében benyújtotta a kreditelismertetési kérelmet, amire 2013. november 26-án kapta meg a határozatot, amely szerint az első féléves tantárgyakat elfogadták, kivéve a hegedű főtárgyat. Más felsőoktatási intézmények gyakorlatáról tájékozódva a panaszos azt az információt kapta, hogy más felsőoktatási intézmények zeneművészeti karán végzett BA végzettséggel (diploma nélkül) 4. évfolyamba veszik át a hallgatókat osztatlan képzésbe ugyanazon a szakon.

A felsőoktatási intézmény rektora hangsúlyozta, hogy a panaszos esetében nem ilyen jellegű átvételről van szó, hanem arról, hogy felvételi eljárással került be egy képzésre, értelemszerűen annak I. évfolyamára, melyen kreditbeszámítási kérelmet terjesztett elő korábbi tanulmányaira hivatkozva. A hallgató korábbi képzését osztatlan tanárképzésben folytatta, melynek képzési és kimeneti követelményeit a felsőoktatási alap- és mesterképzésről, valamint a szakindítás rendjéről szóló 289/2005. (XII. 22.) Korm. rendelet és az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet szabályozza. Az osztatlan tanárképzésre vonatkozóan ugyanakkor a tanárképzés rendszeréről, a szakosodás rendjéről és a tanárszakok

jegyzékéről szóló 283/2012. (X. 4.) Korm. rendelet határozza meg a képzési és kimeneti követelményeket. E rendelet rendelkezései alapján osztatlan képzésben tanárképzés, felmenő rendszerben, először 2013. szeptember 1. után indulhat, ezt követően tanárképzésbe osztatlan tanárképzésre nyerhet felvételt a felvételi eljárás útján jelentkező hallgató. Az információk szerint a felsőoktatási intézmény 2013 szeptemberétől indította el a szóban forgó képzést, így induló képzésként az átjárhatóság a megelőző évfolyamok hiányában eleve nem volt biztosítható.

A panaszos a hallgatói jogviszonyt létesítő módok közül nem élt az átvétel lehetőségével, hanem felvételi eljárás keretében jelentkezett a 2013. szeptember 1-jével induló osztatlan képzésre, majd ezt követően a korábban teljesített tanulmányaira tekintettel kezdeményezte a másik képzésben már megszerzett kreditjeinek elismertetését. Tekintettel arra, hogy egy újonnan induló képzésre nyert felvételt a hallgató, ezért a kreditelismertetés minden esetben az adott félév tekintetében teljesülhet, hiszen megelőző évfolyamok hiányában a hallgató előresorolása eleve nem lehetséges, továbbá - figyelemmel a képzés jellegére - is az előtanulmányi képzettség csak folyamatosan térképezhető fel. Mindezekre tekintettel a későbbiekben elképzelhető a képzési idő lerövidülése is. A felsőoktatási intézmény eljárása a fent hivatkozott jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően történt, a hallgató jogorvoslati kérelmét elutasító intézményi döntés megalapozott, így az ügyet kezdeményezés megfogalmazása nélkül lezártuk. (226/2014/OJBIT)

Átvétel esetében a korábbi tanulmányok elismerését szolgálja a már megszerzett kreditek elfogadtatása az új felsőoktatási intézményben. Az Nftv. 49. § (5) bekezdése szerint egy adott ismeretanyag elsajátításáért egy alkalommal adható kredit. A kreditelismerés – tantárgy (modul) előírt kimeneti követelményei alapján – kizárólag a kredit megállapításának alapjául szolgáló tudás összevetésével történik. El kell ismerni a kreditet, ha az összevetett tudás legalább hetvenöt százalékban megegyezik. A tudás összevetését a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága végzi. A kreditátvitellel kapcsolatos kérdéseket a tanulmányi és vizsgaszabályzatban kell szabályozni, azzal a megkötéssel, hogy a hallgató a végbizonyítvány (abszolutórium) megszerzéséhez – a felsőoktatási intézményben folytatott, illetve más korábbi tanulmányok, továbbá az előzetesen megszerzett tudás kreditértékként való elismerése esetén is – a tanulmányi és vizsgaszabályzat szerinti kreditet, de legalább a képzés kreditértékének harmadát az adott intézményben köteles teljesíteni. Az adott szak követelményeit egységesen az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet határozza, azonban az ennek megfelelően összeállított tantervet a felsőoktatási intézmény írja elő, így képzési szakonként a követelmények teljesítésének ellenőrzési, értékelési rendszerét, valamint a tantárgyak, tantervi egységek tantárgyi programját minden intézmény maga szabályozza. Ezek alapján elmondható, hogy ugyanazon alapképzési szak másik intézményben történő teljesítése esetén a képzések között különbözőségek lehetnek. A bolognai folyamat keretében az intézmények közötti átjárhatóságot a kreditek beszámítása biztosítja, azonban ennek korlátja az, hogy az összevetett tudásnak legalább hetvenöt százalékban meg kell egyeznie, továbbá, hogy legalább a kreditek harmadát az új felsőoktatási intézményben kell megszerezni.

Egy hallgató azzal a panasszal fordult hivatalunkhoz, hogy korábban egy felsőoktatási intézményben 2,5 évet teljesített, majd átvételét kérte egy másik felsőoktatási intézménybe, ahol a harmadévesekkel együtt kezdte meg tanulmányait, bejárta az órákat, azonban a vizsgákra nem tudott jelentkezni minden tárgyból, mivel időközben első fokon, majd másodfokon is elutasították egyes korábban teljesített tantárgyainak beszámítását. A panaszos sérelmezte, hogy az el nem ismert tantárgyai miatt további 3,5 évet kell teljesítenie a felsőoktatási intézményben, holott korábban már teljesített 2,5 évet a négy éves képzésből. A panaszost tájékoztattuk a jogszabályi rendelkezésekről, és mivel a panasszal kapcsolatban oktatási jogsérelmet nem tudunk kimutatni, így az ügyet lezártuk. (80/2014/OJBIT)

Bármely hallgató dönthet úgy, hogy a soron következő képzési időszakban nem kíván eleget tenni hallgatói kötelezettségeinek, ilyenkor ennek bejelentésével a hallgatói jogviszonya szünetel. Ebben az esetben a hallgatói jogviszonnyal kapcsolatos összes jog és kötelezettség szünetel. Az Nftv. 45. § (1) bekezdése szerint a hallgatói jogviszony egybefüggő szüneteltetésének ideje nem lehet hosszabb, mint két félév. A hallgató, a tanulmányi és vizsgaszabályzatban meghatározottak szerint több alkalommal is élhet a hallgatói jogviszonyának szüneteltetésével. Az intézmény a hallgató kérelmére engedélyezheti a hallgatói jogviszony szünetelését két félévnél hosszabb, egybefüggő időtartamban is, vagy az intézményi szabályzat erre vonatkozó megengedő rendelkezése hiányában az első félév teljesítése előtt is, feltéve, hogy a hallgató a hallgatói jogviszonyból eredő kötelezettségeinek szülés, továbbá baleset, betegség vagy más váratlan ok miatt, önhibáján kívül nem tud eleget tenni. Szünetel a hallgatói jogviszony, ha a hallgatót fegyelmi büntetésként eltiltják a tanulmányok folytatásától. Szünetel a hallgatói jogviszony az önkéntes tartalékos katonai tényleges szolgálatteljesítés időtartamára, amely időszakban a hallgató mentesül a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározott kötelezettségek alól.

A hallgatói jogviszony szüneteléséhez, illetve ennek bejelentéséhez kapcsolódóan meg kell említeni, hogy a bejelentés elmulasztása, továbbá a hallgatói jogviszony szüneteltetésének elhúzódása miatt akár meg is szűnhet az említett jogviszony. Az Nftv. 59. § (3) bekezdés b) és c) pontja szerint a felsőoktatási intézmény egyoldalú nyilatkozattal is megszünteti annak a hallgatónak a hallgatói jogviszonyát, aki egymást követően harmadik alkalommal nem jelentkezik be a következő tanulmányi félévre, illetve aki a hallgatói jogviszony szünetelését követően nem kezdi meg tanulmányait, de fontos garanciális szabály, hogy a hallgatót előzetesen írásban fel kell hívni arra, hogy kötelezettségének a megadott határidőig tegyen eleget és tájékoztatni kell a mulasztás jogkövetkezményeiről. (78/2014/OJBIT)

Hivatalunkhoz érkezett egy beadvány, amelyben egy hallgató a szakmai gyakorlat passzív hallgatói státusz idején történő teljesíthetőségével kapcsolatban kérte állásfoglalásunkat. A jelenleg hatályos Nftv. a következőképpen rögzíti a hallgatói jogviszonyban álló személy által gyakorolható jogosultságokra, hallgatói kötelezettségekre vonatkozó rendelkezéseket. A felsőoktatási intézménybe felvételt vagy átvételt nyert hallgató beiratkozással létesíthet hallgatói jogviszonyt. A

hallgató a hallgatói jogviszony keletkezésétől annak megszűnéséig gyakorolhatja jogait és teljesítheti kötelezettségeit, ugyanakkor az aktív és passzív félév alatt különböző jogok illetik meg a hallgatót. Ha a hallgató bejelenti, hogy a következő képzési időszakban hallgatói kötelezettségének nem kíván eleget tenni, illetve, ha a hallgató a soron következő képzési időszakra nem jelentkezik be, a hallgatói jogviszonya szünetel (passzív státusz). A passzív félév tehát olyan félév, amelyben a hallgató tanulmányait azért szünetelteti, mert valami mást csinál. Ezen időszak alatt, a passzív félév során a hallgató hallgatói juttatásokra nem jogosult, továbbá kreditértékű követelményt nem teljesíthet. Mindez a konkrét esetet nézve tehát azt jelenti, hogy a passzív státuszban lévő hallgatóra nem irányadóak a szakmai gyakorlatra vonatkozó szabályok sem, hiszen az adott időszakban hallgatói jogviszonya szünetel. (144/2014/OJBIT)

Az értékeléssel összefüggésben az Nftv. 35. § (1)-(2) bekezdései alapján az oktatói munkakörben foglalkoztatottat megilleti az a jog, hogy világnézete és értékrendje szerint végezze oktatói munkáját, anélkül, hogy annak elfogadására kényszerítené vagy készítené a hallgatót, a képzési program keretei között meghatározza az oktatott tananyagot, megválassza az általa alkalmazott oktatási és képzési módszereket. Az e bekezdésben foglalt jog megilleti a tanári munkakörben foglalkoztatottakat, az oktatói feladatokat ellátó doktoranduszokat, továbbá az óraadó oktatókat. Az oktatással kapcsolatos feladatokat ellátó kötelessége, hogy az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan közvetítse, a jóváhagyott tanterv szerint oktasson és értékeljen. E rendelkezéseknek megfelelően az oktatót a hallgatók munkájának értékelésekor, minősítésekor széleskörű szabadság illeti meg. Ezért a törvény csak rendkívül szűk esetkörben biztosít jogorvoslati lehetőséget az értékelés, minősítés vonatkozásában. Annak megítélése ugyanis, hogy egy számonkérés milyen érdemjeggyel értékelhető, szakmai kérdés, mely szaktudásnak az oktató van birtokában. A jogorvoslat tekintetében az Nftv. 57. § (3) bekezdése alapján a hallgató a felsőoktatási intézmény döntése vagy intézkedése, illetve intézkedésének elmulasztása (a továbbiakban együtt: döntés) ellen – a közléstől, ennek hiányában a tudomására jutásától számított tizenöt napon belül – jogorvoslattal élhet, kivéve a tanulmányok értékelésével kapcsolatos döntést. Eljárás indítható a tanulmányok értékelésével kapcsolatos döntés ellen is, ha a döntés nem a felsőoktatási intézmény által elfogadott követelményekre épült, illetve a döntés ellentétes a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzatában foglaltakkal, vagy megszegték a vizsga megszervezésére vonatkozó rendelkezéseket.

Amennyiben a hallgató továbbra is vitatja az értékelést valamely tantárgy esetében, lehetősége van független vizsgabizottság előtt teljesíteni. Az Nftv. 49. § (4) bekezdése szerint a felsőoktatási intézménynek biztosítani kell, hogy minden hallgató számot adhasson tudásáról, és a sikeres vagy sikertelen számonkérést megismételhesse úgy, hogy a megismételt számonkérés elfogulatlan lebonyolítása és értékelése biztosított legyen. A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény végrehajtásához szükséges egyes rendelkezésekről szóló 248/2012. (VIII. 31.) Korm. rendelet 9. § (2) bekezdése szerint, ha a sikertelen vizsgát követő javítóvizsga nem volt sikeres, és a vizsgán, valamint a javítóvizsgán ugyanaz az egy személy vizsgáztatott, a hallgató kérésére biztosítani kell, hogy az ismétlődő javítóvizsgát másik oktató vagy vizsgabizottság előtt tehesse le.

Több végzős hallgató fordult hivatalunkhoz azzal a panasszal, hogy szakdolgozatát a bírálók jogszerűtlenül elégtelenre értékelték.

A beadványokban foglaltakat és a panaszosok által rendelkezésre bocsátott dokumentumokat megvizsgáltuk, összevetettük a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel, intézményi szabályzatokkal, és ennek nyomán az alábbi álláspontot alakítottuk ki.

A rendelkezésünkre bocsátott bírálói (opponensi) vélemények ismeretében megállapítható, hogy a bírálók a dolgozatokat sem formai, sem tartalmi szempontból nem találták a szakdolgozati követelményeknek megfelelőnek. A véleményekben kifejtve megtalálhatóak azok a tartalmi és formai kifogások, amelyek miatt a panaszosok szakdolgozatát elégtelenre értékelték.

Tájékoztatottuk a panaszosokat, hogy a szakdolgozatok – és általában a tanulmányi követelmények teljesítésének – értékelése az adott felsőoktatási intézmény erre felkért oktatóinak feladata, tartalma pedig alapvetően az oktatói autonómia körébe tartozik. Tartalmi szempontból tehát nem vizsgálhatjuk felül az értékelést. Eljárási szempontból viszont megállapítható, hogy a szakdolgozatok bírálata megfelelt a felsőoktatási intézmények tanulmányi és vizsgaszabályzatában rögzített vonatkozó rendelkezéseknek. (360/2014/OJBIT, 390/2014/OJBIT)

A méltányosság olyan általános rendelkezéstől történő eltérés, amelyet a norma bizonyos kivételes esetekben lehetővé tesz a jogalkalmazó számára, méghozzá a hallgató szempontjából kedvező irányba. A méltányossági jogkör gyakorlója a körülményeket mérlegelve jár el, és a kérelmező javára eltekinthet a meghatározott feltételektől. A méltányossági döntés meghozatala során az intézmény nagyfokú szabadsággal rendelkezik, rá van bízva, hogy melyiket választja a több, egyaránt jogszerű megoldás közül. Jogszerűen dönt, ha a kérelemben foglaltaknak eleget tesz, és akkor is jogszerűen jár el, ha elutasítja azt. Tehát a hallgatóra nézve méltányos döntés mellőzése nem jogsértő akkor, ha a döntés egyébként megfelel a jogszabályok előírásainak.

Egy hallgató azzal a panasszal fordult hivatalunkhoz, hogy egészségi állapotára hivatkozva dékáni méltányossági kérelmet adott be annak érdekében, hogy egy tárgyat negyedszer is felvehessen, mivel azt korábban háromszori tárgyfelvétellel sem sikerült teljesítenie. Kérelmét első- és másodfokon is elutasították egy, a méltányossági kérelmek elbírálására vonatkozó belső dokumentum alapján, amely szerint a negyedik tárgyfelvételt csak azoknak a hallgatóknak teszik lehetővé, akik a kötelezően megszerzendő kreditek 75%-át már teljesítették, az ő kérelmüket viszont automatikusan elfogadják. A panaszost tájékoztattuk arról, hogy a sérelmezett döntést a dékán méltányossági jogkörében eljárva hozta. A méltányossági döntések fogalmi eleme, hogy a döntéshozó szabad belátására van bízva a kérdés elbírálása, ezt még indokolni sem köteles, ennek megfelelően a dékán elutasító döntése nem jogszerűtlen. (223/2014/OJBIT)

A beérkezett panaszokból arra lehet következtetni, hogy az oklevél kiadásának feltételét képező nyelvvizsga-követelmény sokaknak okoz nehézséget. Az Nftv. 51. § (1) bekezdésében foglaltak szerint a felsőfokú tanulmányok befejezését igazoló oklevél kiadásának előfeltétele a sikeres záróvizsga, továbbá – ha e törvény másképp nem rendelkezik – az előírt nyelvvizsga letétele. Ha a képzési és kimeneti követelmény

szigorúbb feltételt nem állapít meg, az oklevél kiadásához a hallgatónak be kell mutatnia azt az okiratot, amely igazolja, hogy alapképzésben egy középfokú, „C” típusú általános nyelvi vagy középfokú (B2 szintű) általános nyelvi, komplex, mesterképzésben a képzési és kimeneti követelményekben meghatározott nyelvvizsgálattal rendelkezik. A tantervben a felsőoktatási intézmény meghatározhatja, hogy milyen nyelvekből tett nyelvvizsgát fogad el, azzal a megkötéssel, hogy a középiskolai érettségi bizonyítvány által tanúsított, illetve az érettségi vizsgaként elfogadott nyelvvizsgát általános nyelvi – komplex – nyelvvizsgaként köteles elfogadni. Az alap- és mesterképzési szakok képzési és kimeneti követelményeiről szóló rendelkezéseket a 15/2006. (IV. 3.) OM rendelet határozza meg. Ezen rendelet 2. számú melléklete rögzíti az egyes alapképzési szakokra vonatkozó képzési és kimeneti követelményeket, így az adott szakra vonatkozó idegen nyelvi követelményeket is.

Több beadványozó azzal kapcsolatban kért felvilágosítást, hogy a záróvizsga letétele után mennyi időn belül kell az előírt nyelvvizsgát letenni ahhoz, hogy felsőfokú tanulmányaik elvégzését igazoló oklevelét részükre kiadják. A beadványozók részére tájékoztató jellegű állásfoglalást adtunk, amelyben kifejtettük, hogy sem a 2005. évi felsőoktatási törvény, sem a jelenleg hatályos Nftv. nem rendelkezik határidőről a nyelvvizsga megszerzésére, ha az oklevél illetve bizonyítvány megszerzésének az előfeltétele az általános nyelvvizsga megléte, így a képzés befejezését követően oklevél megszerzésére a hallgatóknak korlátlan ideig van lehetősége. Ha az oklevél kiadására azért nincs lehetőség, mert a nyelvvizsga-bizonyítványt nem tudták bemutatni, a felsőoktatási intézmény igazolást állít ki. Az igazolás végzettséget és szakképzettséget nem igazol, csupán tanúsítja a záróvizsga eredményes letételét. A kiadott igazolásokról központi nyilvántartást kell vezetni. (40/2014/OJBIT, 286/2014/OJBIT)

A nyelvvizsga-amnesztiáról az Nftv. 107. § (1) bekezdése rendelkezik, amely szerint, ha az oklevél, illetve bizonyítvány megszerzésének az előfeltétele az általános nyelvvizsga megléte, a követelmény teljesítése alól mentesülnek azok a hallgatók, akik tanulmányaik első évfolyamon történő megkezdésének évében legalább a negyvenedik életévüket betöltik. Ez a rendelkezés azoknál alkalmazható utoljára, akik a 2015/2016. tanévben tesznek záróvizsgát. E § (2) bekezdése alapján, ha a felsőoktatási intézmény szervezeti és működési szabályzata így rendelkezik az (1) bekezdésben meghatározottakon túl az oklevél, illetve a bizonyítvány megszerzéséhez előírt általános nyelvvizsga-követelmény teljesítése alól mentesülnek azok a hallgatók is, akik a sikeres záróvizsga napjától számított három éven belül nem mutatták be a felsőoktatási intézménynek az általános nyelvvizsgát igazoló okiratot és az oklevél, illetve a bizonyítvány megszerzéséhez előírt általános nyelvvizsga-követelmény teljesítése helyett a felsőoktatási intézmény által szervezett külön nyelvi vizsgát tesznek. Ez a rendelkezés azoknál alkalmazható utoljára, akik a 2012/2013. tanévben tesznek záróvizsgát.

Nem ritka eset az sem, hogy a hallgató valamely tanulási nehézségre, vagy fogyatékosságára tekintettel szeretné kérni mentesítését a nyelvvizsga-kötelezettség alól. Az esélyegyenlőség megteremtése céljából erre lehetőséget biztosítanak a felsőoktatási

jogszabályok, de meghatározzák a jogosultak körét, az előnyben részesítési követelményeket, és az igazolás rendjét. A felsőoktatási intézmények a kérelemre indult eljárásban a képzés jellegére és a benyújtott igazolásokra figyelemmel történő mérlegelést követően hozza meg döntését a nyelvvizsga-mentesítés tekintetében. Az Nftv. 49. § (8) bekezdése alapján a fogyatékossgal élő hallgató részére biztosítani kell a fogyatékossgához igazodó felkészítést és vizsgáztatást, továbbá segítséget kell nyújtani részére ahhoz, hogy teljesíteni tudja a hallgatói jogviszonyából eredő kötelezettségeit. Indokolt esetben mentesíteni kell egyes tantárgyak, tantárgyrészek tanulása vagy a beszámolás kötelezettsége alól. Szükség esetén mentesíteni kell a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól. A vizsgán biztosítani kell a hosszabb felkészülési időt, az írásbeli beszámolón lehetővé kell tenni a segédeszköz – így különösen írógép, számítógép – alkalmazását, szükség esetén az írásbeli beszámoló szóbeli beszámolóval vagy a szóbeli beszámoló írásbeli beszámolóval történő felváltását. Az e bekezdés alapján nyújtott mentesítés kizárólag a mentesítés alapjául szolgáló körülménnyel összefüggésben biztosítható és nem vezethet az oklevél által tanúsított szakképzettség megszerzéséhez szükséges alapvető tanulmányi követelmények alóli felmentéshez. A 2005. évi felsőoktatási törvény 61. § (1) bekezdése a fentiekkel azonos tartalommal szabályozza a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányi követelmények alóli felmentésével kapcsolatos rendelkezéseket.

Az Nftv. 110. § (1) bekezdés 11. pontja szerint a Kormány felhatalmazást kap arra, hogy rendelettel szabályozza a fogyatékossg megállapításának és igazolásának rendjét, a fogyatékossgal élő hallgatók tanulmányaival kapcsolatos elveket, az előnyben részesítési szempontokat és eljárási szabályokat. A Kormány a fogyatékossgal élő hallgatókkal kapcsolatos intézményi feladatok végrehajtásának rendjét, ezen belül a fogyatékossgal élő hallgatók részére nyújtható kedvezményeket a beszámoló idején hatályos, a felsőoktatásról szóló 2005. évi CXXXIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 79/2006. (IV. 5.) Korm. rendelet 18. §-a határozza meg, így a nyelvvizsga tekintetében a súlyosan hallássérült (siket) hallgató az államilag elismert nyelvvizsga követelménye alól is felmentést kaphat, továbbá az a hallássérült (siket, nagyothalló) hallgató, aki fogyatékossga miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga szóbeli követelményeinek teljesítésére, felmentést kaphat az „A” típusú (szóbeli) nyelvvizsga letétele alól; az a látássérült (vak, gyengénlátó) hallgató, aki fogyatékossga miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga írásbeli követelményeinek teljesítésére, felmentést kaphat a „B” típusú (írásbeli) nyelvvizsga letétele alól; az a beszéd- és más fogyatékos (különösen súlyos beszédhiba, diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia) hallgató, aki fogyatékossga miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga írásbeli követelményeinek teljesítésére, felmentést kaphat a „B” típusú (írásbeli) nyelvvizsga letétele alól, vagy ha fogyatékossga miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga szóbeli követelményeinek teljesítésére, felmentést kaphat az „A” típusú (szóbeli) nyelvvizsga letétele alól, továbbá ha fogyatékossga miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga szóbeli és írásbeli követelményeinek teljesítésére, felmentést kaphat a nyelvvizsga letétele alól; az

autista hallgató esetében a szakvélemény és a kérelme alapján ugyanezen kedvezmények alkalmazhatóak.

A rendelet 19. § (1)-(2) bekezdése rendelkezik a fogyatékoság megállapításának és igazolásának rendjéről. A fogyatékosággal élő hallgató fogyatékoságának típusát és mértékét, annak végleges vagy időszakos voltát szakvéleménnyel igazolja. Ezen szakvélemény kiadására, amennyiben a jelentkező fogyatékosága már a közoktatási tanulmányai során is fennállt, és erre tekintettel tanulmányai és az érettségi vizsga során kedvezményben részesült, a közoktatási törvényben meghatározott szakértői és rehabilitációs bizottság jogosult. Ebben az esetben a hallgató a felsőoktatási intézmény szabályzatában meghatározott módon nyújtja be azoknak a közoktatási intézmény által kiállított dokumentumoknak – az intézmény által hitelesített – másolatát, melyek igazolják, hogy fogyatékosága a középfokú tanulmányai során fennállt és emiatt kedvezményben részesült. Ha a fogyatékoságot később állapították meg, a rehabilitációs szakigazgatási szerv jogosult az igazolás kiállítására. A rehabilitációs szakigazgatási szervek jelenleg a kormányhivatalok szakigazgatási szerveként működnek.

Egy volt hallgató tájékoztatási kérelemmel fordult hivatalunkhoz, amelyben kifejtette, hogy 2008-ban sikeres záróvizsgát tett, azonban a képzési követelményekben megállapított államilag elismert nyelvvizsgát azóta sem sikerült letennie. Később megállapítást nyert, hogy diszlexiával küzd. A beadványozó kérdése arra irányult, hogy diszlexiájára tekintettel kaphat-e felmentést a nyelvvizsga teljesítésének követelménye alól. A beadványozó képzési idejére hatályos rendelkezéseket rögzítő, a fogyatékosággal élő hallgatók tanulmányainak folytatásához szükséges esélyegyenlőséget biztosító feltételekről szóló 29/2002. (V. 17.) OM rendelet tartalmaz irányadó rendelkezéseket a kérdés megítéléséhez. Ezen rendelet 6. §-ában foglaltak szerint a felsőoktatási intézmény intézményi tanácsa a fogyatékos hallgatók esetében az intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában a képesítési követelményektől részben eltérő további képzési, tanulmányi és vizsgakövetelményeket is meghatározhat. A fogyatékos hallgatókat megillető tanulmányi és vizsgakedvezményeket - figyelembe véve a fogyatékoság típusát, az érettségi vizsgaszabályzat szerint biztosított kedvezményeket, valamint az adott szak, illetve akkreditált iskolai rendszerű felsőfokú szakképzés képesítési, illetve szakmai követelményeit - a tanulmányi és vizsgaszabályzat írja le. A fogyatékos hallgató fogyatékoságának típusát és mértékét szakvéleménnyel igazolja. Az OM rendelet 10. § b) pontja alapján a diszlexiás - diszgráfias hallgató, ha fogyatékosága miatt nem képes az államilag elismert „C” típusú nyelvvizsga írásbeli követelményeinek teljesítésére, részleges felmentést kaphat a „B” típusú (írásbeli) nyelvvizsga letétele alól. (247/2014/OJBIT)

Egy nyelvtanulási nehézséggel küzdő beadványozó kereste meg hivatalunkat azzal, hogy korábban sikeres záróvizsgát tett, azonban a diploma megszerzéséhez szükséges nyelvvizsgakövetelménynek nem tud eleget tenni. Információkat kért arról, milyen lehetőségei vannak a nyelvvizsga-követelmények alóli mentesülésre. A beadványozó az adott képzést a 2005. évi felsőoktatási törvény hatálya alatt végezte, ezért kérdéseivel kapcsolatban e törvény vonatkozó jogszabályi rendelkezései alapján adtunk tájékoztató állásfoglalást. A beadványozó diplomáját az általa elvégzett szakra irányadó képzési és kimeneti követelményekben előírt nyelvvizsga-

bizonyítvány bemutatása nélkül nem veheti át, az ugyanis az oklevél kiadásának feltétele, a nyelvvizsgatételi kötelezettség alól pedig méltányossági alapon sem kaphat mentességet az intézménytől, tekintettel arra, hogy a nyelvvizsgatételi kötelezettséget jogszabály írja elő. (128/2014/OJBIT)

A HALLGATÓK ÁLTAL FIZETENDŐ DÍJAK, TÉRÍTÉSEK ÉS A RÉSZÜKRE NYÚJTHATÓ TÁMOGATÁSOK

A finanszírozás tekintetében a kiinduló kérdés mindig az, hogy a hallgató állami ösztöndíjas (államilag támogatott), állami részösztöndíjas, vagy önköltséges (költségtérítéses) képzésben vesz-e részt. A finanszírozási forma szempontjából ugyanis a hallgatót magyar állami (rész)ösztöndíjas vagy önköltséges képzési formára kell besorolni. Az idei évben is számos hallgató fordult hozzánk e kérdéskörrel kapcsolatban.

Az Nftv. meghatározza, hogy felsőoktatási szakképzésben, alapképzésben és mesterképzésben egy személy tizenkét féléven át folytathat tanulmányokat magyar állami (rész)ösztöndíjas képzésben, míg a doktori képzésben részt vevő hallgató támogatási ideje legfeljebb hat félév. Ha a hallgató kimerítette a rendelkezésre álló támogatási idejét, a tanulmányait önköltséges képzési formában folytathatja. Az átsorolásról az Oktatási Hivatal által vezetett Felsőoktatási Információs Rendszerben nyilvántartott adatok alapján a felsőoktatási intézmény határoz.

Egy felsőoktatási intézmény hallgatója azzal a panasszal fordult hivatalunkhoz, hogy álláspontja szerint jogszerűtlenül sorolták át államilag támogatott képzésről költségtérítéses képzésre.

Panaszában előadta, hogy 2009-ben kezdte meg felsőfokú tanulmányait, 2010 és 2014 között két másik szakon folytatott párhuzamos tanulmányokat, 2010-ben indult szakján az első két félévben költségtérítéses formában. 2014 júniusában a Tanulmányi Hivatal értesítette, hogy elhasználta a rendelkezésére álló 12 félév támogatási időt.

Tájékoztatottuk a beadványozót, hogy tanulmányai megkezdésekor a 2005. évi felsőoktatási törvény volt hatályban, így az esetre e törvény rendelkezései irányadók.

A 2005. évi felsőoktatási törvény 56. § (3) bekezdése kimondja, hogy a támogatási idő, illetve a költségtérítéses képzéshez rendelkezésre álló idő számításakor egy félévként kell nyilvántartani, ha a hallgató - az elsőként megkezdett képzésének legkésőbb harmadik félévében létesített további (párhuzamos) hallgatói jogviszonyára tekintettel -

- a) egyidejűleg több felsőoktatási intézménnyel áll hallgatói jogviszonyban, illetve ha
- b) ugyanabban a felsőoktatási intézményben egyidejűleg több szakképzettség, szakképesítés megszerzésére készül fel.

A panaszost a Tanulmányi Hivatal arról tájékoztatta, hogy azért sorolták át költségtérítéses képzésre, mert a Felsőoktatási Információs Rendszer (a továbbiakban: FIR) úgy számolta az

elvégzett féléveit, hogy az egy félévben párhuzamosan végzett két képzést két félévnek számolta, nem pedig egy félévnek a 2005. évi felsőoktatási törvény 56. § (3) bekezdése szerint.

A panaszos megkeresésére az Oktatási Hivatal később arról tájékoztatta, hogy az Emberi Erőforrások Minisztériuma az Oktatási Hivatal bevonásával felülvizsgálta és kiegészítette a korábbi jogszabályi értelmezést az időben átfedő képzések kezeléséhez. A jogszabályi háttér egységes értelmezése és a hallgatók egységes elbírálása érdekében kiterjesztette a párhuzamosság elvét azokra az esetekre is, amelyekben az időben átfedő képzések valamelyike költségtérítéssel vagy önköltséges formában kezdődött. Ennek megfelelően a tanulmányok megkezdésekor nem támogatott formában megkezdett képzések a tanulmányok közben támogatott formára történő átsorolás után államilag támogatott vagy állami ösztöndíjas képzésnek tekintendők. Emiatt az érintett hallgatóknál párhuzamos képzésként kell kezelni mindazokat a képzéseket, amelyeknek vannak államilag támogatott vagy állami (rész)ösztöndíjas finanszírozási formájú átfedő képzési időszakai, függetlenül a képzés megkezdésekor érvényes finanszírozástól, és a párhuzamos képzések közül legalább az egyik a 2012/2013. tanév őszi félévét megelőzően kezdődött. Az átfedő képzési időszakoknak az egy félévként vagy egyenként való számítása a támogatott és nem támogatott finanszírozási formában megkezdett képzések esetében is ugyanazon szabályozás szerint valósítandó meg.

Az Oktatási Hivatal a fentiek alapján megerősítette, hogy a FIR helytelenül számolja a panaszos féléveit, valóban 8 államilag támogatott félévet teljesített, így nem lépte túl a 12 féléves keretet. Az algoritmus hibáját javították, a panaszost pedig visszasorolták államilag támogatott képzésre, így az ügy saját hatáskörben elintéződött. (447/2014/OJBIT)

A finanszírozásuk tekintetében az önköltséges képzésben résztvevő hallgató szempontjából lényeges kérdés, hogy mely esetben kerülhetnek át államilag finanszírozott képzésbe. Az átsorolás szabályait a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet 29. § (1)-(8) bekezdései szabályozzák. E § szerint az államilag támogatott, illetve költségtérítéssel, valamint a magyar állami (rész)ösztöndíjas, illetve az önköltséges képzési forma közötti átsorolásról szóló döntést a tanév végén a képzési időszak lezárását követően, de legkésőbb a következő képzési időszak kezdetét megelőző 30 nappal kell meghozni. Az átsorolási döntés során azokat a hallgatókat nem kell figyelembe venni, akik az adott felsőoktatási intézményben legfeljebb egy képzési időszakban folytattak tanulmányokat, továbbá akik az Nftv. 47. § (6) bekezdésében meghatározottak szerint betegség, szülés vagy más a hallgatónak fel nem róható ok miatt félévüket nem tudták befejezni. Doktori képzésben a felsőoktatási intézmény az Nftv. keretei között a doktori szabályzatban meghatározottak szerint dönt a hallgatók államilag támogatott és költségtérítéssel képzés közötti átsorolásáról. Meggürült államilag támogatott hallgatói létszámkeretre az vehető át, aki az utolsó két bejelentkezett félévében megszerezte az ajánlott tantervben előírt kreditmennyiségnek legalább az 50%-át és az összesített korrigált kreditindex alapján létrehozott hallgatói rangsor elején lévő hallgató, továbbá akinek az összesített korrigált kreditindexe magasabb, mint az államilag támogatott hallgatók összesített korrigált kreditindex-jegyzékén a rangsor alsó ötödénél elhelyezkedő hallgató összesített kreditindexe. A felsőoktatási intézménynek a következő képzési idősakra államilag

támogatott formára átsorolható hallgatói létszámának meghatározásához a hallgatók tanulmányi teljesítménye alapján meg kell állapítania, hogy az adott félévben hány államilag támogatott hallgatónak szűnt meg a hallgatói jogviszonya, hány olyan államilag támogatott hallgató van a jegyzéken, aki költségtérítéses képzésre került átsorolásra, hány olyan hallgató van, aki a lezárt félévvel már igénybe vette az adott szakon az Nftv. 47. § (3) bekezdése szerint rendelkezésre álló államilag támogatott féléveket. Nem vehető át államilag támogatott képzési formára az a költségtérítéses hallgató, akinek a korábban igénybe vett államilag támogatott féléveinek száma kettővel – fogyatékossgal élő hallgatók esetében négygyel – meghaladja az adott szak képzési idejét. Az át nem sorolt hallgatók ugyanabban a képzési (finanszírozási) formában folytatják tanulmányaikat a következő tanévben, mint az azt megelőzőben.

Több hallgató ugyanazon felsőoktatási intézményből közösen fordult hivatalunkhoz, akik az intézmény finanszírozási formák közötti átsorolási gyakorlatát sérelmezték, mivel jó tanulmányi eredményük ellenére az átsorolás iránti kérelmüket több körben elutasították. Megkülönböztetőnek érzik az intézményi eljárást, mivel információik szerint más, náluk gyengébben teljesítő hallgatók átsorolást nyertek. Tájékoztatásuk szerint igénybe vették a Hallgatói Önkormányzat, valamint a Tanulmányi Osztály segítségét, ezt követően a döntéssel szemben jogorvoslattal éltek a Kar dékánjánál, aki azonban pusztán arról tájékoztatta őket, hogy az átsorolást nem engedélyezik, mivel a szak 3-4. féléves hallgatói között nincs felszabadult államilag támogatott státusz. A panaszosok sérelmezték az átsorolással kapcsolatban kapott ellentétes információkat, valamint a velük kapcsolatos döntést, mivel tudomásuk szerint teljesítményük alapján magasan az átlag felett tanultak, ennek ellenére több körben sem került sor az államilag finanszírozott képzésre történő átsorolásukra. Tájékoztatásuk szerint az oktatásügyi igazgatóval való egyeztetés során tudomásukra jutottak olyan információk, amik eleve ellehetetlenítik az államilag finanszírozott státuszba kerülésüket. Az Egyetemi Bizottság dönt ugyanis az államilag támogatott helyek felhasználásáról, és intézményük esetében az államilag támogatott helyeket nem csak félévenként, hanem szakonként is szétbontják, ezzel egyenlőtlenül oszlik meg a rendelkezésre álló státusz. Ilyen módon a karon más szakokon felszabaduló államilag támogatott helyeket a panaszosok által folytatott képzésben résztvevő tanulók nem kaphatják meg, még abban az esetben sem, ha az érintett szakon nincs elegendő jól tanuló hallgató, akit átsorolnak, ezáltal ezeket a helyeket nem tölti be senki. Az egyeztetés során az is kiderült, hogy az átsorolás kapcsán nem igazán számít az átlag, hanem csak az, hogy az adott tanuló hány kreditet teljesít két félév alatt. A hallgatók megítélése szerint a fennálló helyzet sérti jogaikat.

A beadvány alapján megkerestük az intézmény rektorát, és nyilatkozattételre kértük fel. A rektor a következőkről tájékoztatót. A Kar Oktatási Bizottsága ülésén, napirenden kívül az oktatási dékánhelyettes ismertette a problémát és javaslatot tett a jelenleg hatályos szabályozás felülvizsgálatára. Az érintett hallgatókat a Kar oktatási igazgatója megbeszélésre hívta, ahol többen meg is jelentek. A megbeszélésen áttekintették az elmúlt évek átsorolásait és a következőket állapították meg. A szakon minden évben nagyon kevés államilag támogatott hely szabadul fel, 2012-ben 4 hely, 2013-ban pedig egyetlen egy sem szabadult fel, míg az átsoroláshoz szükséges tanulmányi eredményt és kreditszámot elérő hallgatók száma ennél jóval magasabb volt, 25, illetve 24 fő. A felszabaduló helyek száma más szakokon valóban magasabb. Az átsoroltak csoportbontása

valóban szakonként történik, mert csak így biztosítható, hogy azonos követelmények alapján lehessen összemérni a hallgatók teljesítményét. A fenti adatok ismeretében megállapították, hogy az érintett hallgatóknak, akik tanulmányaikat 2012 előtt kezdték, tanulmányaik befejezéséig gyakorlatilag nincs esélye átkerülni az államilag támogatott képzésre, még akkor sem, ha az átsorolás rendjén az egyetem változtatna, mivel akkor sem lehetne a következő, 2012-ben felvett állami ösztöndíjas helyekre pályázni, mivel ettől az évtől a finanszírozási szabályok megváltoztak. A panaszosokat tájékoztatták ugyanakkor az intézmény Szenátusa által 2012-ben a költségtérítéses és önköltséges hallgatók számára alapított hallgatói ösztöndíjról mint lehetséges támogatásról. Az érintettek közül többen pályáztak is, és mivel valóban jó tanulmányi eredményeket értek el, ezért el is nyerték az ösztöndíjat. Összefoglalva az intézményi álláspont alapján a felsőoktatási intézmény az átsorolási döntések meghozatalakor minden esetben a hatályos jogszabályok és egyetemi szabályzatok szerint járt el, felelősen gazdálkodva az államilag támogatott férőhellyel, ezen keresztül az állami normatívával. Tájékoztatási kötelezettségüknek a jogszabályokban előírtakon túl is eleget tettek azáltal, hogy a hallgatóknak egyéni, minden részletre kiterjedő tájékoztatást adtak. A panaszosokat tájékoztattuk az átsorolási kérelmeik idején hatályos (2012. IX. 1. - 2014. VIII. 31.) jogszabályi rendelkezésekről.

Az intézmény szervezeti és működési szabályzatának hallgatói követelményrendszere a hallgatók részére nyújtható támogatások és az általuk fizetendő díjak és térítések között a vonatkozó Korm. rendeletben foglaltakkal egyező tartalommal szabályozza a képzési formák közötti átsorolás rendjét.

A vizsgálat során megállapítottuk, hogy a hallgatói jelzések nyomán az Egyetem megvizsgálta a sérelmezett helyzetet, és hatáskörében eljárva megtette a szükséges intézkedéseket a sérelmezett helyzet kivizsgálása érdekében. Áttekintve a rendelkezésre álló információkat, dokumentumokat, összevetve a vonatkozó jogszabályi, valamint intézményi szabályzatban rögzített rendelkezésekkel megállapítottuk, hogy a felsőoktatási intézmény az átsorolási döntések meghozatalakor a hatályos jogszabályok és a vonatkozó egyetemi szabályzat szerint járt el. Tekintettel arra, hogy az átsorolásról szóló döntés ezen rögzített keretek között teljesülhet, a panaszosok által sérelmezett intézményi döntések oktatási jogsérelmet nem valósítanak meg. Az ügyet kezdeményezés megfogalmazása nélkül lezártuk. (74/2014/OJBIT)

AZ OKTATÁSI JOGOK BIZTOSÁNAK HIVATALBÓL INDÍTOTT VIZSGÁLATA A GÓLYATÁBORRAL KAPCSOLATBAN

A sajtóban értesültem arról, hogy az egyik felsőoktatási intézmény gólyatáborában megerőszakoltak egy lányt. A hír nyomán számos volt és jelenlegi hallgató számolt be olyan élményről, amelyből gyanítható, hogy fiatalok méltósága sérülhetett az eddig megrendezésre került gólyatáborokban.

Tekintettel arra, hogy a fent leírt eset az állampolgárok nagyobb csoportját érintő jogsérelmet okozhat, így a hivatalom feladatairól és működésének szabályairól szóló 40/1999. (X. 8.) OM rendeletben biztosított hatáskörömmel élve hivatalból vizsgálatot indítottam a felsőoktatási intézményekben történő gólyatáborok szervezése és lebonyolítása ügyében.

Célom az volt, hogy térképezzük fel, milyen módon biztosítják a leendő hallgatók emberi és állampolgári jogait a gólyatáborokban, kinek a feladata és felelőssége a táborok megszervezése, illetve milyen szabályzatot alkottak a felsőoktatási intézmények a gólyatáborokra. Nem célom a gólyatáborok beszüntetése, természetesnek tartom, hogy az ember élete tele van szertartásokkal a születéstől a halálig. Az egyetemi polgárrá válás is kezdődhet egy rítussal, amely egyrészt a magyar egyetemi hagyományokban gyökerezik, másrészt megfelel a XXI. század alkotmányos követelményeinek. Tükröt kívántunk tartani a felsőoktatás elé, az ebben látható kép alapján kell döntenünk arról, mi a teendők a helyzet megváltoztatására. Nem volt célom továbbá, hogy az elkövetett bűncselekményt vagy bűncselekményeket vizsgáljam, mivel az a bűnüldöző szervek kizárólagos feladata és hatásköre, így mindez jelen vizsgálatnak nem képezi részét.

A vizsgálat során kérdéseket tettem fel az összes felsőoktatási intézmény vezetőjének, az egyetemi és a kari hallgatói önkormányzatok vezetőinek, továbbá a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának. Ezen kívül a vizsgálat kiterjedt a magyar felsőoktatási intézmények jó gyakorlataira, valamint nemzetközi kitekintést adtunk a Nyugat-európai és a tengerentúli körülményekre és szabályozásra is a kampuszerőszak tárgyában.

A vizsgálat megállapításai a következők voltak. Az egyetemi környezetben bekövetkezett erőszakos cselekmények kihatnak a felsőoktatási élet egészére, hatásuk azonban túlmutat azon. Megrendült az egyetemi szférába vetett bizalom, amelyet nem lehet csak egy eszközzel, döntéssel rövid távon helyreállítani.

Ugyanakkor le kell szögezni, hogy a magyar felsőoktatási intézmények igen változatos képet mutatnak abban, ahogyan a gólyatáborokat szervezik. Sok intézményben eleve nincs ilyen program, vagy volt, de megszüntették az elmúlt években.

A sajtóban nyilvánosságot látott ügyek és a hozzánk érkezett jelzések, panaszok alapján kijelenthető, hogy nem egyszeri hibáról vagy véletlenszerű eseményről van szó.

Azon felsőoktatási intézmények, amelyek rendeztek gólyatábort, – egy kivétellel – a vizsgálat idején nem rendelkeznek a gólyatáborok szervezésével, lebonyolításával kapcsolatban szabályzattal. Ennek megfelelően nem tudták hitelt érdemlően bemutatni, hogy az általuk szervezett gólyatáboroknak mi a célja, mit kívánnak elérni vele vagy általa.

A gólyatábort szervezők köre nagyjából azonos képet mutatott, hiszen az idei évben minden rendezvény szervezésében a hallgatók valamilyen formában részt vettek, három tábornál a felsőoktatási intézmény vezetőivel együttműködésben történt a szervezés (nem pedig annak esetleges felügyeletével), négy egyetem/főiskola pedig külsős rendezvényszervező gazdasági társasággal működött közre. A hallgatók általi szervezés azonban nem jelenti feltétlenül azt, hogy maga a hallgatói önkormányzat végezte azt, bár a legtöbb esetben valóban a kari HÖK jogosult erre. A szervezés során a feladatok egy részét vagy azok teljes egészét a hallgatói szervezetek (amely akár hallgatói önkormányzat egyik állandó bizottsága vagy különálló csoport is lehet), vagy felsőbb éves hallgatók állították össze.

A gólyatáborokban résztvevők kivétel nélkül mindenhol hozzájárultak a táboroztatásuk költségeihez, azonban a részvétel díja igen változó képet mutatott. A válaszok alapján leggyakrabban 15.000,- és 20.000,- Ft között mozgott a díj, a legalacsonyabb összege 1.500,- Ft, legmagasabb összege 30.000,- Ft volt az adott évben.

Az idei évben gólyatábort rendező felsőoktatási intézmények többsége – összesen 36 – arról számoltak be, hogy nem érkezett hozzájuk panasz az elmúlt években.

Tényleges panaszról öt felsőoktatási intézmény tett említést. A Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem adatvédelmi és adatkezelési problémák miatt kapott panaszt, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem gólyatáborából visszautazva a diákok nem adták át a helyüket a vonaton, a Semmelweis Egyetemen a táborba való beengedéssel kapcsolatban érkezett panaszt kellett kezelniük, a Szegedi Tudományegyetemen az egyik résztvevő a gólyatábor magas költségeit kifogásolta. A fenti, csekély jelentőségűnek nevezhető panaszokkal szemben, a legtöbb panaszt az Eötvös Loránd Tudományegyetem kapta, ezeket részletesen ismertette.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem öt eljárásról számolt be a korábbi évek gólyatáborai kapcsán. Az egyik a Bölcsészettudományi Karon 2013-ban sajtónyilvánosságot látott lista-ügy. Ezzel kapcsolatban akkor az Egyetem vezetése felfüggesztette a hallgatói önkormányzat működését, célvizsgálatot rendelt el az adatvédelemmel és adatkezeléssel összefüggésben, amely során intézkedési terv került kialakításra. Ennek során normarevízió és korszerű adatvédelmi szabályozás kialakítása történt, továbbá a

tudomásukra jutott tényeket a rendőrségen is bejelentették. A hallgatói önkormányzat működésével kapcsolatos vizsgálatban megállapítottakat a rektor tudomásul vette.

Három másik ügy az Állam- és Jogtudományi Kar gólyatáboraival kapcsolatos. Az egyik esetben 2013-ban károkozással kapcsolatban indult fegyelmi eljárás három hallgató ellen, azonban bizonyítatlanság miatt az eljárást megszüntették. Itt is célvizsgálatot folytattak le és intézkedési tervet hoztak létre. Az ebben a táborban történt nemi erőszak miatt, ami egy évvel később került nyilvánosságra, a hallgatói önkormányzat azonnali és teljes felfüggesztésére, a jövőbeli gólyaprogramok felfüggesztésére és fegyelmi eljárások indítására került sor, továbbá a sértettnek felajánlásra került, hogy a hivatalos eljárásokban biztosítják részére a jogi képviseletet, illetve pszichológiai és áldozatsegítési támogatásban való részesítéséről is gondoskodtak. A fegyelmi eljárásokat már november elején lefolytatták, amelynek eredményeként a hallgatói önkormányzat két vezetőjét kizárták a felsőoktatási intézményből, egy esetben betegség miatt megszüntették az eljárást, egy hallgatót megrovásban részesítették, illetve egy hallgatót egy évre eltiltottak a tanulmányoktól. Az ő esetükben a felelősségüket az alapozta meg, hogy bár a feltételezett bűncselekmény elkövetésében nem volt szerepük, de elhallgatták azt a Kar és a hatóságok előtt.

A 2014-es gólyatáborban obszcén dalok éneklése miatt a Majomház Instruktori Kör és a hallgatói önkormányzat felfüggesztésére, és hat hallgató ellen fegyelmi eljárás megindítására került sor. A lezárult fegyelmi eljárás szankciójaként három hallgatót egy évre, egy hallgatót fél évre eltiltottak a tanulmányok folytatásától.

A Tanító- és Óvóképző Kar 2014-es gólyatáborában történt nemi erőszakkal kapcsolatban az intézmény vezetése tényfeltáró vizsgálat lefolytatását rendelte el. Felfüggesztette a hallgatói önkormányzatot, fegyelmi eljárást indított a hallgatói önkormányzat elnöke ellen, megvizsgálta a szabályozási környezetet és kodifikációs javaslatot fogalmazott meg, továbbá olyan programok indítását helyezte kilátásba, amelyek erősítik a nemi diszkriminációval szembeni érzékenységet, utógondozást nyújtanak a bántalmazottaknak és elősegítik a prevenciót. A fegyelmi vizsgálat lezárult, amelyben az elkövető múltjáról informált HÖK elnököt az intézmény két félévre eltiltotta a tanulmányok folytatásától. A nemi erőszakkal összefüggésben a két feltételezett elkövető ellen büntetőeljárás van folyamatban, erre tekintettel a Tanító- és Óvóképző Karon a fegyelmi eljárást felfüggesztették, míg elévülés miatt az Állam- és Jogtudományi Karon a másik esetben fegyelmi eljárás nem indítható. A 2013-as Állam- és Jogtudományi Karon tartott táborral kapcsolatban 2014. szeptember 14-én egy névtelen panasz érkezett, amelyet azonban az időmúlás és az abban foglalt állítások alátámasztatlan voltára tekintettel a felsőoktatási intézmény nem vizsgálta ki.

Az egyes hallgatói önkormányzatok arról tájékoztattak, hogy panasz nem érkezett hozzájuk, azonban a gólyák köszönőlevelet küldtek nekik a szervezéssel kapcsolatban.

A hozzánk érkezett panaszok során összesen hat felsőoktatási intézmény vagy annak valamely szervezeti egysége került nevesítésre gólyatáborokkal összefüggéssel, így az Eötvös Loránd Tudományegyetem több kara, a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem több kara, a Pécsi Tudományegyetem, a Nyugat-magyarországi Egyetem, a Nemzeti Közszolgálati Egyetem és a Budapesti Kommunikációs és Üzleti Főiskola. A felsorolásból látszik, hogy az intézmények által ismertett panaszok és a hozzánk elküldött panaszok között nem teljes az átfedés.

Az idei évben gólyatábort rendező felsőoktatási intézmények többsége – összesen 41 – számolt be pozitív tapasztalatról, illetve osztotta meg szívesen a náluk kialakult jó gyakorlatot abból a célból, hogy esetleg más intézmények vagy szervezetek hasznára legyen. Ezeket összefoglaltuk, a vizsgálat mellékleteként változtatás nélkül hoztuk nyilvánosságra.

Rákérdeztem arra, hogy a felsőoktatási intézmények közül melyek azok, amelyek a gólyatáborozásra vonatkozóan tervezik szabályozásaik felülvizsgálatát. A visszaérkezett válaszok alapján az idei évben gólyatábort szervező intézmények közül 22-en válaszolták azt, hogy tervezik a felülvizsgálatot valamilyen formában, 19-en válaszolták azt, hogy nem tervezik mindezt, két intézmény már túl van a felülvizsgálaton, két intézmény pedig nem nyilatkozott az adott kérdés vonatkozásában.

Megkerestem a Hallgatói Önkormányzatok Országos Konferenciájának 2014 augusztusában hivatalban lévő elnökét is, aki arról tájékoztatót, hogy az elnökségben betöltött 8 éve alatt nem tud a HÖÖK-hoz gólyatáborral kapcsolatban beérkezett panaszról.

A hozzánk érkezett jelzésekből kiderült, hogy gyakoriak a szexuális tartalmú feladatok. Ezekhez minden esetben hozzátartozott az alkohol kínálása, az alkohol fogyasztását célzó feladatok elvégeztetése. Vizsgálatunkban csak a szalonképesebb, a nyomdafestéket eltűrő adatokat idéztük be, a kép ennél sokkal rosszabb. A világhálón bárki által elérhető képek és videók jól érzékeltetik a fiatalok kiszolgáltatottságát, méltóságuk súlyos sérelmét.

Tisztában vagyok azzal, hogy a diákrendezvények velejárója lehet az alkohol fogyasztása és a szerelmek kialakulása, ám a feltárt kép szerint ezen gólyatáborokban kifejezett cél volt a gólyák leitatása és szexuális tartalmú cselekményekre rábírása, illetve olyan helyzetek teremtése, amikor bármi megtörténhet. Ezekről a feladatokról könnyen megállapítható, hogy fiúk találták ki lányoknak. A szexuális tartalmú feladatokat végző bódult vagy később védekezésre képtelen állapotba kerülő fiatalok alapvető jogainak sérelmét tetézi a róluk készített sok-sok ezer kép és filmfelvétel.

A felvételi vagy átvételi döntéssel a jelentkező várományosa a hallgatói jogviszonynak, azonban a beiratkozásig nem rendelkezik azzal. A felvételi vagy átvételi döntés időpontja és a beiratkozás időpontja közötti időtartam hosszúsága változó, de a gólyatáborok

többségét ezen időtartam alatt bonyolítják le. Ebben a várományosi időszakban a hallgatói jogviszonnal még nem rendelkező leendő hallgatók emberi méltóságának megőrzésére az Alaptörvény rendelkezései nyújtanak védelmet.

A felsőoktatási jogszabályok és az intézményi szabályzatok elemzése alapján egyértelműen megállapítható, hogy hiányoznak a már felvett, de hallgatói jogviszonnal még nem rendelkező fiatalokra is kiterjedő rendelkezések. Hiányzik továbbá olyan felsőoktatási szabály, amely tartalmazna a nemi hovatartozást is magában foglaló antidiszkriminációs rendelkezést, amelynek meg kell felelnie minden olyan felsőoktatási intézmény minden olyan szabályozásának és gyakorlatának, amelyik intézményt az állam tartja fenn, vagy állami költségvetési hozzájárulásban részesül.

Az európai és a tengeren túli tapasztalatok azt mutatják, hogy az egyetemi rendezvényeken máshol is kialakulnak erőszakos cselekmények. Közös jellemző a nők/lányok kiszolgáltatott helyzete, a nők elleni erőszak, az alkoholfogyasztás beépítése a feladatokba, az áldozatok magányossága, félelme és büntudata, a szégyenérzet, valamint az erőszakos cselekmények eltussolása.

Felsőoktatásunk egyetlen szereplője sem mondhatja, hogy nincs köze a történetekhez. Az egyetemi polgárok hosszú távú közös munkájára van szükség a megelőzéshez, a traumák feldolgozásához, az erőszakos cselekmények megisméltetésének elkerüléséhez.

Az egyetemi és főiskolai hallgatók nagyban segíthetik ezt a folyamatot, meggyőződésem, hogy nélkülük nem sikerülhet megváltoztatni a felsőoktatási környezetet. Elsősorban ők teremthetnek fórumokat a beszélgetésekre, kezdeményezhetnek akciókat, kampányokat és kutatásokat. Oktatóikkal közösen kifejezhetik, mennyire elutasítják az erőszakot, és áldozattá vált társaikon segíthetnek. Én nagyon számítok rájuk. A megrendült bizalmat csak közös erőfeszítéssel lehet helyreállítani.

A vizsgálat eredményeként a következő intézkedéseket tettem. A hivatalom feladatait és működését szabályozó 40/1999. (X. 8.) OM rendelet 8. § (1) bekezdésében biztosított hatáskörömnél fogva jogalkotási javaslattal fordultam az oktatásért is felelős emberi erőforrások miniszteréhez, hogy kezdeményezze az Országgyűlésnél a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosítását annak érdekében, hogy a törvény tartalmazzon az emberi méltóság feltétlen tiszteletben tartásának követelményére vonatkozó rendelkezést. E rendelkezésnek kell megfelelnie minden olyan felsőoktatási intézmény minden olyan szabályozásának és gyakorlatának, amelyik intézményt az állam tartja fenn, vagy állami költségvetési hozzájárulásban részesül.

Jogalkotási javaslattal éltem továbbá, hogy emberi erőforrások minisztere kezdeményezze az Országgyűlésnél a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény módosítását annak érdekében, hogy a már felvett, de hallgatói jogviszonnal még nem rendelkező hallgatókra vonatkozó szabályozást alkothassanak a felsőoktatási intézmények.

A hivatalom feladatait és működését szabályozó 40/1999. (X. 8.) OM rendelet 7. § (7) bekezdésében biztosított hatáskörömnél fogva kezdeményezéssel fordultam a gólyatábort szervező felsőoktatási intézmények rektoraihoz, hogy teremtsenek fórumot a párbeszédre a gólyatáborokról, a gólyák emberi méltóságának tiszteletben tartásáról, a nemi egyenlőség megjelenítéséről, a nők elleni erőszak valamint az egyetemi és főiskolai erőszak visszaszorításáról.

Kezdeményeztem továbbá, hogy a rektorok működjenek együtt a többi felsőoktatási intézménnyel a megelőző programok kidolgozásában, az áldozatokat segítő egyetemi eljárások és szabályozók kidolgozásában, a jó gyakorlatok elemzésében és meghonosításában. Kövessenek el mindent, hogy ezen folyamatok átláthatóak, a hallgatók és az oktatók aktív együttműködésére alapozók legyenek. Tegyük lehetővé, hogy a jövőbeli hallgatók és szüleik megismerhessék az intézmény álláspontját és terveit, elkészítendő szabályozását az egyetemi és főiskolai erőszak visszaszorításával kapcsolatban.

Az emberi erőforrások minisztere a jogalkotási javaslatomat elfogadta. A felsőoktatási intézmények vezetői a kezdeményezéseimet elfogadták. (500/2014/OJBIT)